

VMB-ADVIES

Nieuwsbrief

AGRO

Februari 2024

Geachte lezer,

Met deze nieuwsbrief informeren wij u over de actualiteiten en ontwikkelingen die mogelijk voor uw bedrijfsvoering van belang kunnen zijn.

Wilt u naar aanleiding van deze informatie aanvullend advies of heeft u andere zaken die u wilt bespreken, neem dan gerust contact met ons op. Wij zijn u graag van dienst.

Wij wensen u veel leesplezier toe!

Deze nieuwsbrief is een uitgave van VMB-advies financieel en fiscaal adviesbureau. VMB-advies aanvaardt geen enkele aansprakelijkheid voor schade van welke aard dan ook als gevolg van beslissingen en/of handelingen gebaseerd op de informatie uit deze nieuwsbrief.

In deze nieuwsbrief:

Fiscaal	
Extra investeringsaftrek voor milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen	5
Extra investeringsaftrek voor energiebesparende bedrijfsmiddelen	6
GLB	
Hogere instapeis eco-regeling 2024	4
Vernietig vanggewas niet te vroeg	6
Juridisch	
Huur mestopslag niet bewezen	7
Mestwetgeving	
Derogatie 2024: aanwijzing NV-gebieden en derogatievrije zones	2
Termijn derogatievergunning 2024	2
Drijfmest uitrijden op vroege teelten	3
Verlaging mestproductieplafonds	3
Maatregel stimulering gebruik organische stofrijke meststoffen	4
Extra organische mest uitrijden op bouwland met hoge fosfaattoestand	4
Meer stikstof bij hogere gewasopbrengsten	7
Ruimtelijke ordening en milieu	
Omgevingswet ingevoerd	5
Belangrijke data	1

Belangrijke data

1 januari t/m 15 mei 2024

Aanmelden stikstofdifferentiatie

1 februari t/m 1 juni 2024

Aanmelden equivalente maatregel stikstof

1 januari t/m 31 augustus 2024

Melden uitrijden waterverdunde mest op klei- en veengrond

16 februari t/m 15 maart 2024

Melden vroege teelten ivm uitrijden drijfmest vanaf 16 februari door aanpassing in Mijn Percelen (uiterlijk 24 uur voor bemesten)

T/m 29 februari 2024

Aanvraag derogatie en opstellen bemestingsplan

T/m 15 maart 2024

Opstellen bemestingsplan overige bedrijven

1 maart t/m 15 mei 2024

Openstelling Gecombineerde opgave en aanmelding deelname GLB

Vanaf 16 maart 2024

Uitrijden drijfmest en vloeibaar zuiveringsslib op bouwland (met uitzondering van gemelde aangewezen gewassen)

Derogatie 2024: aanwijzing NV-gebieden en derogatievrije zones

De derogatiebeschikking 2022-2025 voorziet vanaf 2023 in een stapsgewijze, jaarlijkse afbouw van de omvang van de extra plaatsingsruimte voor graasdiermest bovenop de norm van 170 kg stikstof per hectare en stelt een aantal aanvullende voorwaarden. Vanaf 2023 is derogatie reeds niet meer toegestaan voor percelen gelegen in een Natura 2000-gebied of een grondwaterbeschermingsgebied. In met nutriënten verontreinigde gebieden (NV-gebieden) geldt vanaf 2023 al een lagere derogatienorm. Daarvoor waren voorlopig de zand- en lössgronden in de provincies Overijssel, Gelderland, Utrecht, Noord-Brabant en Limburg alsmede de gebieden van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier, Hoogheemraadschap Delfland en Waterschap Brabantse Delta aangewezen.

Wijzigingen vanaf 2024

De minister van LNV heeft nu de NV-gebieden definitief aangewezen, waar vanaf 2024 een lagere stikstofgebruiksnorm voor dierlijke mest gaat gelden. In een zone van 250 meter rondom Natura 2000-gebieden is vanaf volgend jaar ook geen derogatie meer mogelijk. Daarnaast krijgen alle landbouwers in de NV-gebieden vanaf 2024 te maken met een korting op de totale stikstofgebruiksnorm.

Aanwijzing NV-gebieden

Naast de al voorlopig aangewezen gebieden worden veel meer regio's in heel Nederland vanaf 2024 gerekend tot de NV-gebieden. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen de aanwijzing op grond van de kwaliteit van grondwater (zand- en lössgronden in de provincies Overijssel, Gelderland, Utrecht, Noord-Brabant en Limburg) en van oppervlaktewater. Enkele gebieden die in 2023 als NV-gebied zijn aangewezen in de waterschapsgebieden van Hollands Noorderkwartier, Delfland en Brabantse Delta staan niet meer op de lijst. Reden hiervoor is dat de definitieve aanwijzing op een veel gedetailleerder niveau is gedaan, namelijk op basis van de toestroomgebieden van de KRW-waterlichamen.

Of een perceel binnen een NV-gebied valt wordt bepaald op basis van een topografisch perceel. Wanneer een perceel voor de helft of meer in een NV-gebied ligt, valt het perceel geheel binnen dit gebied.

Bedrijven in de NV-gebieden die gebruikmaken van derogatie, moeten de hoeveelheid extra dierlijke mest die zij over hun percelen uitrijden sneller afbouwen dan in de rest van Nederland. Daarnaast mag op alle percelen in de NV-gebieden in 2024 5% minder stikstof worden geplaatst (dierlijke mest en kunstmest). Vanaf 2025 is dit 20% en dit geldt ook voor bedrijven die niet deelnemen aan derogatie.

De aanwijzing van de NV-gebieden geldt volgens de minister van LNV in ieder geval voor de resterende duur van de derogatiebeschikking, 2024 en 2025.

Geen derogatie in zones rondom Natura 2000- gebieden

Op topografische percelen die voor de helft of meer in een zone van 250 meter rondom Natura 2000-gebieden liggen, is in 2024 en 2025 geen derogatie meer mogelijk. De gebruiksnorm voor dierlijke mest bedraagt dan 170 kg stikstof per hectare.

Aanvullende maatregelen grondwaterbeschermingsgebieden

De stikstofgebruiksnorm wordt in 2024 voor de percelen in NV-gebieden extra verlaagd met 5%. Hiermee komt de totale verlaging van de stikstofgebruiksnorm in deze gebieden uit op 10%. Deze gaat ook gelden voor teelten op topografische percelen in grondwaterbeschermingsgebieden die voor de helft of meer liggen in een NV-gebied dat is aangewezen vanuit grondwater.

Tip In Mijn Percelen zijn de NV-gebieden en de derogatievrije zones op perceelsniveau aangegeven.

Derogatiënormen 2024

NV-gebieden: 210 kg stikstof per ha.

Overige gebieden: 230 kg stikstof per ha.

Termijnen derogatievergunning 2024

De termijnen voor het aanvragen van derogatie en het voldoen aan de bijbehorende verplichtingen wijken voor het jaar 2024 af van de gangbare termijnen.

Aanvragen vergunning

De derogatievergunning 2024 kan aangevraagd worden in de periode 1 tot en met 29 februari 2024.

Opgave aanvullende gegevens landbouwers

Bedrijven die in 2024 meedoen aan derogatie moeten uiterlijk 1 maart 2024 de opgave aanvullende gegevens landbouwers 2023 bij RVO indienen. De aanvullende opgave over 2024 moet uiterlijk 31 januari 2025 ingestuurd worden.

Let op! Bedrijven die in 2023 meedoen aan derogatie moeten de opgave aanvullende gegevens landbouwers 2023 uiterlijk 31 januari 2024 indienen.

Bemestingsplan

Bedrijven die in 2024 meedoen aan derogatie moeten uiterlijk 29 februari 2024 een bemestingsplan opstellen.

Grondmonsters

Het bemestingsplan in het kader van derogatie moet onder meer gebaseerd zijn op grondmonsters, waarbij de fosfaattoestand en het stikstofleverende vermogen van de bodem is vastgesteld. Deze kunnen alleen voor derogatie 2024 gebruikt worden wanneer zij ten hoogste vier jaar en een maand voorafgaand aan 1 maart 2024 zijn vastgesteld en vastgelegd. Grondmonsters van voor 1 februari 2020 zijn dus niet meer geldig voor derogatie 2024.

Let op! Om in 2024 gebruik te kunnen maken van fosfaatdifferentiatie mogen de grondmonsters op 15 mei 2024 niet ouder zijn dan vier jaar. Grondmonsters die gestoken zijn tussen 1 februari 2020 en 15 mei 2020 kunnen dus in 2024 nog wel gebruikt worden voor derogatie, maar niet meer voor fosfaatdifferentiatie.

Tip Derogatiebedrijven kunnen ook dit jaar, na de openstellingsperiode van de Gecombineerde opgave, weer een subsidieaanvraag indienen voor het behoud van grasland.

Drijfmest uitrijden op vroege teelten

Op bouwland mag pas vanaf 16 maart drijfmest worden uitgereden. Alleen bij zogenaamde vroege teelten is dit mogelijk vanaf 16 februari. Het gaat bijvoorbeeld om aardappelen, bol- en knolgewassen in de sierteelt (m.u.v. tulp), granen, grasland, koolzaad, luzerne, suikerbieten, vaste planten, voederbieten en zaaiuien. De volledige lijst met vroege teelten is te vinden op de website van RVO.

Om bij deze teelten gebruik te kunnen maken van de mogelijkheid eerder drijfmest of vloeibaar zuiverings-slib uit te rijden, zal uiterlijk 24 uur voor de bemesting in Mijn Percelen doorgegeven moeten worden op welk perceel dit gewas geteeld gaat worden. Dit onderstreept het belang van het steeds zorgen voor een actuele perceelsregistratie.

Verlaging mestproductieplafonds

In de derogatiebeschikking is opgenomen dat Nederland verplicht is in 2025 de nationale mestproductie met ongeveer 10% ten opzichte van de productie in 2020 terug te brengen. De huidige productie ligt nog 7% tot 8% hoger dan het productieplafond in 2025. Momenteel wordt de mestproductie nog begrensd door de productie in 2020.

Er moet nog besloten worden hoe de verlaging van het mestproductieplafond in 2025 wordt verdeeld over de verschillende sectoren.

Stikstof

Sector	Plafond 2024	Plafond 2025	Productie 2023
Melkvee	286,5	ntb ¹⁾	276,3
Pluimvee	54,7	ntb ¹⁾	53,3
Varkens	91,8	ntb ¹⁾	85,5
Overig	56,4	ntb ¹⁾	57,1
Totaal	489,4	440,0	472,2

Fosfaat

Sector	Plafond 2024	Plafond 2025	Productie 2023
Melkvee	73,6	ntb ¹⁾	74,2
Pluimvee	24,1	ntb ¹⁾	22,4
Varkens	36,7	ntb ¹⁾	33,2
Overig	16,3	ntb ¹⁾	16,7
Totaal	150,7	135,0	146,5

¹⁾ nader te bepalen

Maatregel stimulering gebruik organische stof-rijke meststoffen

De hoeveelheid fosfaat uit meststoffen met een hoog gehalte aan organische stof (OS-rijke meststoffen) telt onder voorwaarden maar voor een deel mee in de bepaling of voldaan is aan de van toepassing zijnde fosfaatgebruiksnorm. Het toepassen van OS-rijke meststoffen levert meerdere voordelen op: het verbetert de bodemkwaliteit (toename organische stof en bodembiodiversiteit), het stimuleert de opslag van CO₂ (in de vorm van stabiele organische stof) en het stimuleert de bovengrondse biodiversiteit van insecten en weidevogels.

OS-rijke meststoffen

Tot de OS-rijke meststoffen behoren: groencompost, gft-compost, champost en vaste storrijke mest van rundvee, schapen, geiten en paarden. De hoeveelheid fosfaat in deze vaste storrijke mest en champost telt voor 75% mee, de fosfaat uit gft-compost en groencompost voor 25%. Biologische bedrijven mogen ook vaste storrijke mest van varkens gebruiken.

Voorwaarden

- Op een perceel wordt per hectare tenminste 20 kg fosfaat van de OS-rijke meststoffen gebruikt;
- Per hectare wordt niet meer fosfaat van de OS-rijke meststof gebruikt dan de fosfaatgebruiksnorm van het betreffende perceel.

Het blijft mogelijk om meer OS-rijke meststoffen op te brengen dan dit maximum. Wel moet de hoeveelheid OS-rijke meststoffen boven het maximum voor 100% meegenomen worden in de berekening voor de fosfaatgebruiksnorm.

Extra organische mest uitrijden op bouwland met hoge fosfaattoestand

Wanneer de fosfaattoestand op bouwland hoog is, mag extra organische mest uitgereden worden. Het gaat om 5 kg fosfaat per hectare voor gangbare bedrijven en 10 kg voor biologische bedrijven.

Welke meststoffen?

Voor deze regeling mogen de volgende meststoffen gebruikt worden: groencompost, gft-compost, champost, dikke fractie van rundveemest en vaste storrijke mest van rundvee, schapen, geiten en paarden. Biologische bedrijven mogen ook vaste storrijke mest van varkens gebruiken.

Melden bij RVO

Wanneer gebruik gemaakt wordt van deze regeling moet dit uiterlijk 31 december van het betreffende jaar aan RVO gemeld worden.

Hogere instapeis eco-regeling 2024

Om deelname aan de eco-regeling te stimuleren was voor het jaar 2023 de instapeis voor de eco-doelen 'landschap' en 'biodiversiteit' licht verlaagd. Voor 2024 zullen meer punten voor deze doelen behaald moeten worden. Dat betekent dat bouwplannen die in 2023 in aanmerking kwamen voor de eco-regeling, in 2024 niet zonder meer voldoen.

Tabel: benodigde punten per eco-doel per hectare per regiogroep

Eco-doel	Regiogroep 1		Regiogroep 2	
	2023	2024	2023	2024
Klimaat	1,50	1,50	1,25	1,25
Bodem en lucht	0,75	0,75	1,25	1,25
Water	0,75	0,75	0,75	0,75
Landschap	0,25	0,50	0,50	0,75
Biodiversiteit	1,25	1,50	0,75	1,00
Totaal	4,50	5,00	4,50	5,00

Tip Gebruik de simulatietool van RVO om na te gaan of aan de instapeis wordt voldaan en op welke wijze de maximale premie ontvangen kan worden.

Omgevingswet ingevoerd

De Omgevingswet is op 1 januari 2024 in werking getreden. Deze nieuwe wet bundelt veel regelingen en moet de regels eenvoudiger maken. De wet geldt voor bedrijven, particulieren en de overheid. Er zijn regels opgenomen hoe om te gaan met natuur, milieu, bouwen en wonen.

Van 26 wetten naar 1 wet

In de Omgevingswet zijn 26 wetten opgegaan, waaronder: Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, Wet ruimtelijke ordening en Wet natuurbescherming.

Van 60 AMvB's naar 4 AMvB's

Onder de Omgevingswet vallen 4 AMvB's: Omgevingsbesluit, Besluit kwaliteit leefomgeving, Besluit activiteiten leefomgeving en Besluit bouwwerken leefomgeving. In totaal 60 AMvB's zijn hierin opgegaan, waaronder: Activiteitenbesluit milieubeheer, Besluit emissiearme huisvesting, Besluit gebruik meststoffen, Besluit inrichting landelijk gebied en Bouwbesluit 2012.

Van 75 ministeriële regelingen naar 1 Omgevingsregeling

Er zijn in totaal 75 ministeriële regelingen opgegaan in 1 Omgevingsregeling. Dit betreft onder meer: Activiteitenregeling milieubeheer, Regeling ammoniak en veehouderij, Regeling geurhinder en veehouderij, Regeling inrichting landelijk gebied en Regeling natuurbescherming.

Extra investeringsaftrek voor milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen

Ondernemers die investeren in bepaalde milieuvriendelijke bedrijfsmiddelen, kunnen in aanmerking komen voor de milieu-investeringsaftrek (MIA) of Willekeurige afschrijving milieu-investeringen (Vamil). De investering moet daarvoor vermeld staan op de milieulijst, die jaarlijks wordt aangepast.

Hoogte aftrek en afschrijving

De MIA komt bovenop de 'gewone' investeringsaftrek. De hoogte hiervan is afhankelijk van het aangeschafte bedrijfsmiddel en bedraagt 27%, 36% of 45%. Bepaalde bedrijfsmiddelen kunnen daarnaast in aanmerking komen voor de Vamil-regeling. Met deze regeling kan 75% van de investering op een willekeurig moment afgeschreven worden.

Wijzigingen landbouw

De belangrijkste wijzigingen voor de landbouw zijn:

- Voor stallen en kassen is het maximale investeringsbedrag voor belastingvoordeel verhoogd;
- Emissiearme vloeren bij melkveestallen hebben geen belastingvoordeel meer. Uit recent onderzoek blijkt dat deze vloeren in de praktijk geen uitstootvermindering opleveren, vergeleken met traditionele roostervloeren. Investerings in (brongerichte) emissiearme stalsystemen in varkens- en pluimveestallen krijgen nog wel belastingvoordeel;
- Voor MDV-stallen geldt het stalcertificaat MDV-15. Voorwaarden die vanaf 2023 zijn opgenomen in de Milieulijst (over 'grondgebondenheid/aantal dierplaatsen') maken nu deel uit van dit certificaat.

Aanvragen

De MIA en Vamil moeten binnen drie maanden na het aangaan van de investeringsverplichtingen worden aangemeld via het eLoket van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Het jaar van aangaan van de investeringsverplichtingen is bepalend voor welke milieulijst van toepassing is. Per melding dient de investering ten minste € 2.500 te bedragen om in aanmerking te komen voor MIA of Vamil.

Milieulijst

Voorbeelden van bedrijfsmiddelen in de land- en tuinbouw die op de milieulijst 2024 staan:

- Mechanische bestrijdingsapparatuur voor plagen in land- en tuinbouwgewassen;
- Apparatuur voor vermindering van ammoniak- en methaanemissies tijdens het uitrijden van dierlijke mest;
- groen label kassen die voldoen aan het certificatieschema GLK15;
- stal voor biologische melk- of pluimveehouderij met ammoniakemissiereductie;
- klimaat- en dierenmonitoringssysteem;
- formalinevrij bad voor de desinfectie van klauwen van vee;
- apparatuur of voorzieningen voor gescheiden opvang van mest en urine in bestaande varkens- of rundveestallen;
- stallen die voldoen aan de Maatlat Duurzame Veehouderij (MDV15);
- getrokken elektrische voermengwagen voor herkauwers;
- automatisch ruwvoermengsysteem voor herkauwers;
- duurzame varkens- of pluimveestal, eventueel met bronmaatregel voor het verminderen van ammoniakemissie;
- stofemissiereducerende technieken voor pluimveestallen;

- ondergrondse kadaverkoeling met natuurlijk koudemiddel;
- productieapparatuur voor strokenteelt;
- spuitmachines voor plaatsspecifieke toediening;
- apparatuur voor plaatsspecifieke bemesting;
- voorzieningen ter voorkoming van verontreinigingen door erfafspoeling bij een veehouderij;
- kuubkisten voor bloembollen die geen vocht en chemische middelen opnemen;
- mechanische onkruidbestrijdingsmachine;
- regen- of spoelwateropslag voor het verdunnen van mest;
- bodemdrukverlagend bandensysteem in de open teelt;
- elektrisch aangedreven werktuigendrager.

Extra investeringsaftrek voor energiebesparende bedrijfsmiddelen

Ondernemers die investeren in bepaalde energiebesparende bedrijfsmiddelen, kunnen in aanmerking komen voor de Energie-investeringsaftrek (EIA). De investering moet daarvoor vermeld staan op de energielijst. De EIA komt bovenop de 'gewone' investeringsaftrek.

Hoogte aftrek

Het betreffende bedrijfsmiddel moet voldoen aan de eisen van de Energielijst en moet minimaal € 2.500 bedragen. Het percentage van de EIA bedraagt 40% (2023: 45,5%).

Energielijst 2024

Voorbeelden van bedrijfsmiddelen in de land- en tuinbouw die in 2024 voor deze regeling in aanmerking komen zijn:

- warmtepomp;
- energiezuinige ventilator;
- koude- of warmteterugwinningssysteem uit ventilatielucht bij veestallen;
- isolatie voor bestaande constructies;
- droog- en verwarmingssysteem voor ventilatielucht in bewaarloodsen;
- energiezuinige koel- en vriesinstallatie;
- energie-efficiënte melkkoeling;
- horizontale energieschermen;
- energiezuinige klimaatregeling in tuinbouwkassen;
- toerengeregelde vacuümpomp voor melkwinningsinstallaties;
- bandenspanningsregelsysteem;
- grondwarmtewisselaar;
- zonnepanelen met een gezamenlijk piekvermogen meer dan 15 kW en maximaal 55 kW.

Aanvragen

De EIA moet binnen drie maanden na het aangaan van de investeringsverplichtingen worden aangemeld via het eLoket van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland. Het jaar van aangaan van de investeringsverplichtingen is bepalend voor welke energielijst van toepassing is.

Vernietig vanggewas niet te vroeg

Vanggewassen worden om verschillende redenen ingezaaid:

- Als verplichting vanuit het mestbeleid na de teelt van maïs op zand- en lössgronden;
- Als verplichting vanuit het mestbeleid na de teelt van maïs op klei- of veengrond in met nutriënten verontreinigde gebieden voor bedrijven die deelnemen aan derogatie;
- In het kader van de stimuleringsmaatregel op zand- en lössgronden om een korting op de stikstofgebruiksnorm te voorkomen;
- Om deel te kunnen nemen aan de eco-activiteit 'groenbedekking' in het kader van het GLB;
- Overige redenen, bijvoorbeeld bodemverbetering.

Naast dat er voor het mestbeleid een uiterste inzaaidatum of moment geldt, is het ook van belang dat het vanggewas niet te vroeg vernietigd wordt.

Mestbeleid en GLB-conditionaliteit

Voor het verplichte vanggewas vanuit het mestbeleid geldt dat dit gewas niet voor 1 februari vernietigd mag worden. Deze eis geldt ook in het kader van de zogenaamde conditionaliteiten (voorwaarden voor het ontvangen van premie) in het GLB.

Stimuleringsmaatregel

Ook bij de stimuleringsmaatregel geldt dat het vanggewas tot 1 februari moet blijven staan. Bij eerdere vernietiging wordt alsnog de maximale korting op de stikstofgebruiksnorm van 20 kg per hectare opgelegd. Een vernietiging voor 1 februari moet uiterlijk de dag na het plaatsvinden hiervan gemeld worden bij RVO.

Eco-activiteit 'groenbedekking'

Een vanggewas kan onder voorwaarden gebruikt worden voor de eco-activiteit 'groenbedekking'. Het gewas moet dan tot 1 maart blijven staan en machinaal (zonder doodspuiten of branden) ondergewerkt worden.

Let op: Er worden zeer regelmatig luchtfoto's en satellietbeelden gemaakt van de percelen om de landbouwactiviteiten te kunnen volgen, bijvoorbeeld voor het GLB. RVO kan daarom gemakkelijk constateren of aan de voorwaarden wordt voldaan.

Huur mestopslag niet bewezen

Een rundveehouder had vanwege een tekort aan mestopslag via zijn mesttransporteur extra mestopslag geregeld bij een gestopte landbouwer. Na de vondst van chemisch afval in diens mestputten deed de NVWA onderzoek naar de herkomst van de mest. Daarbij kwamen onder meer de mesttransporteur en de veehouder in beeld. De NVWA voerde daarop ook een controle uit bij de rundveehouder.

Volgens de rundveehouder had hij de opslag gehuurd. Van de naar en van de mestopslag getransporteerde mest waren geen vervoersbewijzen opgemaakt, omdat er volgens hem sprake was intern transport. Hij had geen controle uitgevoerd op de mesttransporten en wist ook niet precies welke opslag hij had gehuurd.

De NVWA concludeerde dat in de (summiere) huurovereenkomst niet precies was vastgelegd welke mestopslag er was gehuurd (de landbouwer beschikte over meerdere opslagen) en hoe groot die was. Na afloop van de huurperiode was de opslag nog niet leeg. De feitelijke beschikkingsmacht over de opslag lag daarom volgens de NVWA niet bij de rundveehouder. Dit betekende dat de mest van en naar de mestopslag gewogen en bemonsterd had moeten worden.

Naar aanleiding van die controle trok RVO de derogatie van de rundveehouder in vanwege een overschrijding van de gebruiksnormen. Er werden mestboetes opgelegd vanwege de overschrijding van de gebruiksnormen, het niet opmaken van vervoersbewijzen en het niet bemonsteren en wegen van de mest. De overschrijding van de gebruiksnormen ontstond onder meer doordat RVO de voorraad mest in de gehuurde mestopslag niet meetelde.

De rechtbank oordeelde dat de boetes terecht waren opgelegd en de derogatie terecht was ingetrokken. Het was niet aannemelijk dat de gehuurde mestopslag tot het bedrijf van de rundveehouder gerekend kon worden. Deze opslag was niet vermeld in zijn bemestingsplan en evenmin in zijn Gecombineerde opgave. Daarnaast had de rundveehouder de huur niet aannemelijk gemaakt met een huurovereenkomst. De overgelegde mestopslagdocumenten waren onvoldoende overtuigend om daar een exclusief gebruiksrecht van de mestopslag uit af te leiden. Bovendien kon hij niet aantonen dat hij een huurvergoeding had betaald.

Ook de mesttransporteur kreeg een boete. Deze had verzuimd te onderzoeken of bij het vervoer van mest naar een andere locatie wel sprake was van bedrijfsintern transport.

Moraal van dit verhaal: leg bij de huur van een mestopslag in een overeenkomst duidelijk vast welke opslag wordt gehuurd, hoe groot deze is en wat de vergoeding is. In de opslag mag ook geen mest van een andere veehouder worden opgeslagen, waardoor vermenging van mest plaatsvindt.

Meer stikstof bij hogere gewasopbrengsten

Via twee regelingen is het mogelijk meer stikstof te gebruiken, indien in de afgelopen drie jaren hogere gewasopbrengsten zijn behaald.

Equivalente maatregel stikstof

Deze maatregel geldt voor de volgende gewassen: suikerbieten, zaaiuien, maïs, zomer- en wintertarwe, zomer- en wintergerst, bloemkool, broccoli, prei, slasoorten (eerste teelt), spinazie (eerste teelt), andijvie (eerste teelt), winterpeen/waspeen en consumptie-, poot- of zetmeelaardappelen.

De hoeveelheid extra stikstof hangt af van het gewas en de gemiddelde gewasopbrengst hiervan. Nadeel van de regeling is dat de hoeveelheid stikstof uit drijfmest wordt beperkt tot 75 kg per ha op zandgrond in Limburg of Noord-Brabant en op lössgronden. Op zandgrond in de andere provincies en op klei- en veengrond geldt een maximum van 100 kg per ha.

Een accountant zal moeten verklaren dat de geleverde gewasopbrengsten daadwerkelijk zo hoog zijn.

Stikstofdifferentiatie

Deze regeling geldt voor agrarische ondernemers die de afgelopen drie jaar bovengemiddelde opbrengsten hadden met suikerbieten, fritesaardappelen, tarwe of gerst op klei.

De genoemde gewassen moeten zelf of via een gespecialiseerd sorteerbedrijf aan de verwerkende industrie geleverd worden. Zij maakt van de tarwe en gerst producten voor menselijke of dierlijke consumptie en van suikerbieten of fritesaardappelen producten voor menselijke consumptie.

Een bovengemiddelde opbrengst betekent voor wintertarwe en -gerst een opbrengst van meer dan 9 ton, voor zomertarwe meer dan 8 ton, voor zomergerst meer dan 7 ton, voor suikerbieten meer dan 75 ton en voor aardappelen meer dan 50 ton, dit alles per hectare.

De hoeveelheid extra stikstof per hectare bedraagt 15 kg voor suikerbieten en wintertarwe, 20 kg voor zomertarwe en wintergerst en 30 kg voor zomergerst en aardappelen.

Combineren regelingen

De equivalente maatregel en stikstofdifferentiatie mogen gecombineerd worden, voor zover het geen dubbele verhoging van de gebruiksnormen oplevert. Een bepaald gewas kan daarom niet aangemeld worden voor beide regelingen.